

فهرست مطالب

مقدمه	۱۱
فصل اول: مبانی نظری و کلیات پژوهش	۲۳
گفتار نخست: مفاهیم مرتبط با منابع آب شیرین	۲۳
مبحث نخست: آبخوان‌ها	۲۳
مبحث دوم: آبراهه‌ها از جمله رودخانه‌ها و آبگذرها	۲۶
گفتار دوم: چرایی قاعده‌گذاری در ارتباط با منابع آبی مشترک	۳۲
گفتار سوم: ارتباط بهره‌برداری از آب‌های مشترک توسط کشورها با حقوق حاکمیتی و حقوق بشر	۳۴
مبحث نخست: اعمال حقوق حاکمیتی توسط کشورها در بهره‌برداری از آب‌های مشترک	۳۴
مبحث دوم: بهره‌برداری از آب‌های مشترک و ارتباط آن با حقوق بشر	۳۹
فصل دوم: تحلیل نظام حقوقی حاکم بر آب‌های مشترک در رویه مراجع قضایی و داوری بین‌المللی	۴۳
گفتار نخست: پیشینه قاعده‌گذاری درخصوص تخصیص آب‌های مشترک	۴۳
گفتار دوم: عرف‌ها	۴۸
مبحث نخست: اصل لاضرر	۴۸
مبحث دوم: اصل استفاده معقول و منصفانه	۴۹
مبحث سوم: اصل ارزیابی زیست‌محیطی	۵۱
گفتار سوم: اسناد	۵۲
مبحث نخست: کنوانسیون استفاده‌های غیرکشتریانی از آبراهه‌های بین‌المللی سازمان ملل متحد (کنوانسیون نیویورک) مصوب ۱۹۹۷ و تطبیق آن با کنوانسیون حفاظت و بهره‌برداری از آبراهه‌های مرزی و دریاچه‌های بین‌المللی مصوب سال ۱۹۹۲	۵۲
مبحث دوم: قواعد برلین مصوب سال ۲۰۰۴	۵۵
گفتار چهارم: رویه‌های قضایی و غیرقضایی بین‌المللی	۵۹
مبحث نخست: رویه‌های قضایی بین‌المللی	۵۹
بند نخست: قضیه صلاحیت سرزمینی کمیسیون رودخانه اُدر در سال ۱۹۲۹ نزد دیوان دائمی دادگستری بین‌المللی	۵۹

۶ □ الزامات حقوقی بین المللی بهره برداری از منابع آبی مشترک ...

- بند دوم: اختلاف میان بریتانیا و بلژیک در سال ۱۹۳۴ نزد دیوان دائمی دادگستری بین المللی در قضیه اسکار چین ۶۱
- بند سوم: اختلاف میان مجارستان و چکسلواکی در قضیه گابچیگوناگیماروس در سال ۱۹۹۷ نزد دیوان بین المللی دادگستری ۶۳
- بند چهارم: اختلاف میان شیلی و بولیوی در خصوص منابع آبی سیلوی در سال ۲۰۲۲ نزد دیوان بین المللی دادگستری ۶۴
- بند پنجم: اختلاف میان آرژانتین و اروگوئه در سال ۲۰۱۰ در خصوص کارخانه تولید خمیر کاغذ مجاور رودخانه اروگوئه نزد دیوان بین المللی دادگستری ۶۷
- بند ششم: پرونده مربوط به جزیره کیسکیلی/سدودو میان بوتسوانا علیه نامیبیا در سال ۱۹۹۹ نزد دیوان بین المللی دادگستری ۷۰
- بند هفتم: نظریه مشورتی دیوان دائمی دادگستری بین المللی در خصوص صلاحیت کمیسیون اروپایی دانوب میان گالاتز و بریلا ۷۲
- بند هشتم: اختلاف میان کاستاریکا و نیکاراگوئه در قضیه ساخت دیوار در کاستاریکا در امتداد رودخانه سان خوان در سال ۲۰۱۱ نزد دیوان بین المللی دادگستری ۷۴
- مبحث دوم: رویه های غیرقضایی بین المللی ۷۷
- بند نخست: اختلاف میان فرانسه و اسپانیا در سال ۱۹۵۷ بر سر بهره برداری از دریاچه لانوکس نزد داور بین المللی ۷۷
- بند دوم: اختلاف میان پاکستان و هندوستان در سال ۲۰۱۳ در خصوص گیشنگانگا در ارتباط با آب های ایندوس نزد داور بین المللی ۷۹
- بند سوم: اختلاف میان کانادا و ایالات متحده آمریکا در خصوص سد گات در سال ۱۹۶۸ نزد دیوان داور ۸۱
- بند چهارم: رویکرد سازمان بهداشت جهانی به عنوان یک سازمان تصمیم گیرنده در سازمان ملل در خصوص بهره برداری از آب های مشترک ۸۳
- گفتار پنجم: الزامات ۸۴
- فصل سوم: نظام های حقوقی منطقه ای ۸۷**
- گفتار نخست: اتحادیه اروپا ۸۷
- مبحث نخست: اسناد حقوقی اتحادیه اروپا در خصوص آب های مشترک ۹۰
- بند نخست: کنوانسیون های جهانشمول ۹۲
- بند دوم: اسناد حقوقی حاکم بر حوضه های آبریز منطقه ای ۹۵
- بند سوم: موافقتنامه های حقوقی میان کشورهای اروپایی ۱۰۶
- مبحث دوم: رویه عملی اتحادیه اروپا در خصوص بهره برداری از آب های مشترک ۱۱۰

بند نخست: قضیه کمیسیون اروپایی علیه آلمان.....	۱۱۰
بند دوم: قضیه سازمان چتر حمایت از طبیعت و محیط زیست آلمان علیه جمهوری فدرال آلمان.....	۱۱۱
مبحث سوم: الزامات حقوقی.....	۱۱۴
گفتار دوم: آفریقا.....	۱۱۵
مبحث نخست: اسناد حقوقی آفریقا در خصوص آب‌های مشترک.....	۱۱۵
بند نخست: کنوانسیون‌های جهانشمول.....	۱۱۶
بند دوم: اسناد حقوقی حاکم بر حوضه‌های آبریز منطقه‌ای.....	۱۱۶
بند سوم: موافقتنامه‌های حقوقی میان کشورها.....	۱۲۰
مبحث دوم: رویه عملی آفریقا در خصوص بهره‌برداری از آب‌های مشترک.....	۱۲۵
بند نخست: پرونده مربوط به ایجاد سیستم مدیریت آبی بر رودخانه اورنج میان کشورهای آفریقای جنوبی، نامیبیا، بوتسوانا و لسوتو.....	۱۲۵
بند دوم: پرونده مازیوکو و دیگران علیه شهر ژوهانسبورگ و دیگران.....	۱۲۶
مبحث سوم: الزامات حقوقی.....	۱۲۷
گفتار سوم: آسیا.....	۱۲۸
مبحث نخست: اسناد حقوقی آسیا در خصوص آب‌های مشترک.....	۱۲۹
بند نخست: کنوانسیون‌های جهانشمول.....	۱۲۹
بند دوم: اسناد حقوقی حاکم بر حوضه‌های آبریز منطقه‌ای.....	۱۲۹
بند سوم: موافقتنامه‌های دو یا چندجانبه میان کشورها.....	۱۳۱
مبحث دوم: رویه عملی آسیا در خصوص بهره‌برداری از آب‌های مشترک.....	۱۳۸
بند نخست: اقدامات عملیاتی قابل اتخاذ برای مدیریت منابع آبی فرامرزی در آسیای شرقی.....	۱۳۸
بند دوم: همکاری کشورهای منطقه آسیای مرکزی در قالب سازمان همکاری شانگهای.....	۱۳۹
بند سوم: رویه حاکم برای تخصیص آب رودخانه‌های سامور و چو-تالاس.....	۱۴۰
بند چهارم: رویه حاکم در میان کشورهای واقع در آسیای جنوبی در خصوص تخصیص منابع آبی مشترک در حوضه آبخیز گنگ-براهماپوترا-مگنا.....	۱۴۱
مبحث سوم: الزامات حقوقی.....	۱۴۱
گفتار چهارم: آمریکا.....	۱۴۲
مبحث نخست: اسناد حقوقی آمریکا در خصوص آب‌های مشترک.....	۱۴۳
بند نخست: کنوانسیون‌های جهانشمول.....	۱۴۳
بند دوم: اسناد حقوقی حاکم بر حوزه‌های آبریز منطقه‌ای.....	۱۴۳
بند سوم: موافقتنامه‌های دو یا چندجانبه میان کشورها.....	۱۴۵

مبحث دوم: رویه عملی آمریکا درخصوص بهره‌برداری از آب‌های مشترک.....	۱۴۶
بند نخست: اختلاف میان مکزیک و ایالات متحده آمریکا درخصوص تخصیص	
آب رودخانه ریوگرانده.....	۱۴۷
بند دوم: اختلاف میان شیلی و بولیوی در سال ۱۹۶۲ نزد کمیسیون مشترک	
منطقه‌ای	۱۴۸
مبحث سوم: الزامات حقوقی.....	۱۴۹
فصل چهارم: بررسی مناسبات میان ایران با کشورهای همسایه.....	۱۵۳
گفتار نخست: منابع آبی مشترک میان ایران و عراق.....	۱۵۵
مبحث نخست: پیشینه اختلاف میان ایران و عراق درخصوص بهره‌برداری از منابع	
آبی مشترک	۱۵۵
مبحث دوم: قواعد بین‌المللی حاکم بر روابط میان ایران و عراق در حوزه منابع آبی	
مشترک	۱۵۷
مبحث سوم: رویه عملی حاکم بر روابط میان ایران و عراق در حوزه نحوه تخصیص	
منابع آبی مشترک.....	۱۶۰
گفتار دوم: منابع آبی مشترک میان ایران و ترکیه	۱۶۱
مبحث نخست: پیشینه اختلاف میان ایران و ترکیه درخصوص منابع آبی مشترک.....	۱۶۲
مبحث دوم: قواعد بین‌المللی حاکم بر روابط میان ایران و ترکیه در حوزه منابع آبی	
مشترک	۱۶۳
مبحث سوم: رویه عملی حاکم بر روابط میان ایران و ترکیه در حوزه نحوه تخصیص	
منابع آبی مشترک.....	۱۶۳
گفتار سوم: منابع آبی مشترک میان ایران و ترکمنستان	۱۶۷
مبحث نخست: پیشینه اختلاف میان ایران و ترکمنستان درخصوص منابع آبی	
مشترک	۱۶۷
مبحث دوم: قواعد بین‌المللی حاکم بر روابط میان ایران و ترکمنستان در حوزه	
بهره‌برداری از منابع آبی مشترک	۱۶۹
مبحث سوم: رویه عملی حاکم بر روابط میان ایران و ترکمنستان در حوزه نحوه	
تخصیص منابع آبی مشترک	۱۷۰
گفتار چهارم: منابع آبی مشترک میان ایران و افغانستان	۱۷۱
مبحث نخست: پیشینه اختلاف میان ایران و افغانستان درخصوص منابع آبی مشترک.....	۱۷۱
مبحث دوم: قواعد بین‌المللی حاکم بر روابط میان ایران و افغانستان در حوزه منابع	
آبی مشترک	۱۷۳

فهرست مطالب □ ۹

مبحث سوم: رویه عملی حاکم بر روابط میان ایران و افغانستان در حوزه نحوه	
تخصیص منابع آبی مشترک	۱۷۶
نتیجه‌گیری	۱۸۳
فهرست منابع و مآخذ	۱۹۵
پیوست ها	۲۱۵